

Veikko Räiske oli töissä Kilpikonna Oy:llä. Hänen tehtävänään oli maalata kaikkien firmassa valmistettujen stop–merkkien kääntöpuoli harmaalla maalilla, mikä onkin eniten käytetty väri suomalaisissa liikennemerkeissä. Työssään Veikko oli varsin hyvä. Hänellä oli erinomaista niin kutsuttua substanssiosaamista, mistä syystä hänen työnimikkeensäkin oli Senior Anthracite Artist. Titteli kuulosti kansainvälisesti mahtavalta, mikä toisaalta vaikutti Veikon työtovereista lähinnä koomiselta huomioiden, ettei Kilpikonna Oy:lla ollut muita asiakkaita kuin Destia, tuo entinen Tie– ja Vesilaitos. Korea vieraskielinen titteli oli alun perin ollut jonkinlainen huono vitsi esimiehen taholta, mutta koska Veikko itse suhtautui siihen varsin ylpeänä ja ammatillista kunnioitustaan korostavana, se oli tullut jäädäkseen. Joskin teknisesti Veikon ansiot olivat kiistattomat, oli miehen sosiaalisissa taidoissa tietynlaisia haasteita. Voidaan sanoa, että Veikko oli syntyperäistä katkeruutta tasapuolisesti kaikkea kohtaan tunteva yksilö. Oli täysin turhaa yrittää häiritä millään asialla Senior Anthracite Artist Räiskettä, kun tämä oli työn touhussa. Myyntipäällikkö Holopainen oli kerran erehtynyt näin tekemään ja siitä hyvästä hän sai harmaalle puvulleen sangollisen harmaata maalia. Vaikka värit olivat hämmästyttävän hyvin sävy sävyyn sopivia, tapausta kuitenkin puitiin viikon verran jännittyneessä ilmapiirissä lähinnä pääluottamusmies Ahti Mörön ja toimitusjohtaja Janne Porhon kesken. Sillä kertaa ponnekas AY–henkisyys voitti ja Räiske sai jäädä firmaan. Holopainen päätti karttaa Räiskettä aina kuin vain mahdollista. Tuure Tankki oli pitkäikäinen kilpikonnalainen. Hän oli aloittanut työt firmassa vain kuukausi sen perustamisen jälkeen. Vaikka yritys oli kohtalaisen pieni, se oli kuitenkin tehnyt tasaisesti joka vuosi hyvää tulosta. Onneksi Suomessa uusittiin liikennemerkkejä kohtuulliseen tahtiin, rakennettiin vauhdilla kaupunkialueita lisää ja keksittiin uusia kilpiä tieliikenteessä kulkijoita opastamaan. Asentajan nimikkeellä töitä tekevä Tankki huolehti pääasiassa pyöreiden liikennemerkkien kiinnikkeiden asentamisesta. Hän ei varsinaisesti rakastanut työtään, mutta se johtui siitä, että hän oli henkeen ja vereen kaikkia esimiehiä vastaan. Hän ei voinut ymmärtää sellaista ihmistä, joka halusi alistaa itsensä esimiehen tasolle. Tuuren mielestä jo pelkkä nimitys esimies viittasi siihen, että henkilö ei ihan vielä ollut mies vaan vasta esiasteella. Tästä syystä oli tietenkin aivan sama missä Tuure oli töissä, hän ei olisi ollut missään tyytyväinen. Joskus hän oli heikolla hetkellään harkinnut yrittäjyyttä, mutta oli kironnut sen kastin alimpaan helvettiin tajutessaan joutuvansa olemaan itsensä oma pomo. Ikuinen sisäinen ristiriita omia arvojaan vastaan ei ollut vaihtoehto Tankille. Veikko poltti vihreää Norttia taukopaikalla ja luki Kalevaa. Tuure astui pöydän ääreen ja asetti työhansikkaansa vieressä olevan kaasupullon päälle. – No, mitäs Veikko? Kuolinilmoituksiako katselet? Varmistatko ettei vain oma ollut mukana? Tuure hörähti. Veikko mulkaisi pikaisesti Tuurea, puhalsi savua suustaan ja käänsi katseensa takaisin lehteen. – Vittuakos se sulle kuuluu? Veikko ähkäisi. Suorasukainen puhetapa oli kirjoitettu jo syntymästä lähtien Veikon DNA:han. Sitä oli vahvistanut hänen äitinsä ronski tapa esittää asiat värikkäitä aikuismaisia vertailuja käyttäen, mikä loi omat haasteensa Veikon elämäntaipaleelle jo esimerkiksi koululaitoksesta lähtien. Tuurea ei Veikon jämerä tapa kommunikoida hätkäyttänyt, sillä siihen tuo karu asentaja oli jo vuosien varrella tottunut. – No ei ainakaan sitä. Aiotkos osallistua Tervahiihtoon? Tuure kysyi tahallaan provosoiden. Veikko mulkaisi Tuurea uudelleen ja puhalsi savut tällä kertaa asentajaa kohti. – Mitä helvettiä sä vittuilet? Ootko saatana koskaan kuullut, että minulla olisi sukset? Veikko murahti. – En ole, mutta eikö se olisi semmoinen leppoisa harrastus? Hiihto on kuule ankaraa puuhaa, Tuure selitti ilkkurinen hymy kasvoillaan. – Suksi vittuun! Veikko ärähti ja uppoutui jälleen Kalevan sivuihin. – Älähän nyt hyvä mies. Kai sitä pitää liikuntaakin harrastaa, Tuure ehdotti. – Pidä perkele se turpasi kiinni saatanan pellinnussija! Veikko huudahti ja nousi seisaalleen. Hän tumppassi

natsansa kaasupullon kylkeen ja asteli takaisin maalarinkoppiinsa. Tuure hytkyi hihitellessään. Taukopaikalle saapui myös pääluottamusmies Aimo Mörö. – Mikäs se Tuurea niin naurattaa? Aimo ihmetteli ja otti kahvinkeittimestä kuumaa juomaa mukiinsa. – Kunhan vähän huudatin tuota Veikkoa, Tuure totesi. – Jaa. Ei sitä kannattaisi suututtaa, kyllähän sinä tiedät millainen kaveri se on, Aimo valisti. – Tiedän toki. Ei se Veikko kuule pohjimmiltaan niin häjy ole, kunhan on vain tavallista äreämpi puheissaan, asentaja jatkoi. – Tiedä häntä. Minusta jotenkin tuntuu, että sillä pinnan alla kytee. Tiedä vaikka jossain vaiheessa pommi räjähtäisi, Aimo totesi huolissaan. – Niinkö meinaat? Mahtaisiko tuo nyt ihan niin räjähtää? Tuure epäili. Samalla työnjohtaja Kalervo Romppainen asteli taukopaikalle. Aimo vilkaisi miehen valkoista työmaakypärää, jota Kalervo piti töissä ollessaan aina päässään, jopa silloinkin kun hänen täytyi käydä vessassa. Tuure tiesi täysin varmana huhuna, että Romppainen aina silloin tällöin vahasi ja kiillotti kypäränsä. – Jaahas, kahvitauolla sitä. Se on oikein. Välillä pitää huilata, että jaksaa sitten taas töitä tehdä, työnjohtaja totesi virne naamallaan. – Mahtaisiko tuo olla niin hieno asia, jos ei sitä olisi lakiin kirjattu, että pakolliset tauot täytyy suoda, Aimo kysyi selvästi ärtyneenä. – Aivan varmasti olisi. Onhan se tieteellisesti tutkittu asia, että työntekijän tehokkuus kasvaa, kun pitää sopivin väliajoin taukoja, Romppainen jatkoi. – Jaa, että oikein sellaistaakin on tutkittu. Ihanko yliopistossa? Tuure ihmetteli. – Kyllä siitä on ihan tohtorinväitöskirjojakin tehty, työnjohtaja vakuutteli. – Kai se sitten niin on, jos ihan tohtoritkin ovat sitä mieltä, Tuure hymähteli. – Olikos se Räiskeen Veikko tässä äsken? Romppainen kysyi. – Juu. Lähti tuosta juuri noituen, ennen kuin tulit, Aimo totesi. – Jaa, sekö on sellainen päivä Veikolla tänään, Romppainen arveli. – Ainahan sillä sellainen päivä on, Tuure naureskeli. Mies nousi tuoiltaan ja käveli työpistettään kohti. Romppainen tuijotti hetken Tankin etenemistä ja kääntyi sitten Aimon puoleen. – Mitenkähän tuo lienee? Pitäisikö meidän tehdä jotain tuon Veikon suhteen? Hänen kohdalla kommunikointi on aina jokseenkin haasteellista, työnjohtaja mietti ääneen. – Minkäs sitä mies luonnolleen mahtaa? Ei kai työnantaja voi kärkeä ketään muuttamaan persoonaansa, Aimo totesi. – Ei tietenkään. Se on selvää. Mutta kyllä työntekijöiden tulee omaksua tietynlainen käyttäytymisnormi työpaikalla. Ei täällä nyt ihan miten tahansa voi huudella ihmisille, Romppainen perusteli. – Niin. Onhan se toki työilmapiiriä heikentävä seikka, jos miten sattuu käyttäytyy, Aimo myönsi hampaitaan purren. Periaatteesta esimiesten kanssa ei saanut olla samaa mieltä koskaan mistään, mutta väistämättä tuli välillä niitä harvoja tilanteita eteen jolloin oli pakko myöntää pomojenkin olevan joskus oikeassa. Tai että osasivat siteerata itseään fiksumpia. Jossain määrin Veikkoa harmitti Tuuren sanailu, mutta ei hän juuri koskaan niitä silti liaksi asti jäänyt päässään pyörittelemään. Elämässä oli paljon tärkeämpiäkin asioita, joilla mieltään pystyi tummentamaan. Työpaikalla ilmi tulevat asiat olivat vain lisämaustetta soppaan, jota sai hämmentää riittävästi vapaa-ajallaankin. Naapureista Veikko oli päässyt aikanaan eroon, kun oli hankkinut talonsa syrjäiseltä seudulta, jossa ei muita rakennuksia juuri näkynyt. Siellä oli hyvä omaa kurjuuttaan maksimoida iltaisella tupakkaa poltellen ja hiljaiseen taloa kunnostaen. Viikonloput menivät filosofoidessa viinan voimalla – yksin luonnollisesti. Kalsarikännit olivat tärkeä osa Veikon elämänkaarta ja peruspilareita itsensä syvällisempään tutkiskeluun. Muutaman kymmenen Stop-merkin erä oli kuivumassa, kun Veikko tutkaili seuraavan päivän tilauksia. Samalla Kalervo Romppainen astui Veikon työpöydän viereen. – Jaahas, Veikolla onkin jo tämän viikon urakka valmiina, pomo totesi. – Ja paskat! Veikko ärähti. Romppainen vilkaisi epäröiden Veikkoa ja sen jälkeen kuivumassa olevia merkkejä. – Mutta eikös tämän viikon saldo ollut kolmekymmentä ja tuossahan minun mielestäni juuri sen verran on? – On siinä kolmekymmentä. Herra johtaja osasi laskea ihan itse ilman laskutikkua, Veikko naurahti ivallisesti. – Eikö silloin viikon

tilaukset ole siinä? – No ei. Näistä puolet on viime viikkoisia, Veikko murahti ja heitti tilauslistan käsistään pöydälle. – Viime viikolta? Eikös viime viikolla lähetetty kolmekymmentä? – Juu, lähetettiin. – Nyt en ymmärrä. Jos viime viikolla lähetettiin kolmekymmentä, niin miten tässä on sitten viisitoista viime viikolta, Kalervo hämmästeli ja laski Stop–merkkejä uudelleen. – No jospa se saatanan myyntimies osaisi sen sulle kertoa. Mun papereissa luki, että neljäkymmentäviisi piti tehdä. Oon vittu monta kertaa ilmoittanut, ettei niin montaa pysty viikossa tekemään valmiiksi. Niinpä niitä sitten päätettiin lähettää kolmekymmentä viime viikolla, kun olivat ehtineet melkein kuivua. Osa jäi tälle viikolle tehtäväksi ja sitten tuli saatana tämän viikon lista, jossa oli kolmekymmentä lisää, Veikko tuskaili. – No nyt ymmärrän. Tai oikeastaan en. Miksi ihmeessä viime viikolle oli kirjattu neljäkymmentäviisi? – Vitustako minä tiedän. Kai se teidän herrojen tarttis tietää. Minä vain maalailen näitä, Veikko naurahti. – Aivan. Vai sillä tavalla, Kalervo mutisi. – Olikos sulla jotain oikein perkeleen tärkeitäkin asiaa vai huviksesikos tänne tulit kyttäämään? – Niin, oli minulla asiaakin. Suunnittelimme, että kun näitä Stop–merkkejä ei tilastojen mukaan kovin hurjasti mene, niin sinähän voisit maalaila myös muiden liikennemerkkien taustoja. Sinähän olet erittäin osaava ja ammattitaitoinen harmaamaalari, varmasti parhaita alallasi, Romppainen kehui. – Mitä perkeleen merkkejä? Veikko ihmetteli. – No vaikka nopeusrajoituksia tai kolmioita, tiedäthän sinä että on muitakin liikennemerkkejä kuin vain Stop–kyltit. – Ei onnistu, Veikko totesi hyvin tiukkaan sävyyn. – Ei onnistu. Miten niin? Mikä siinä on ongelmana? Kalervo hämmästeli. – Miten saatanaassa mulla olisi aikaa maalaila tämän enempää? Toisekseen, mun työsopparissa ei puhuta muusta kuin stop–merkkien maalaamisesta, joten muuta en tee, Veikko ärähti. – Mutta eihän sinulla mitenkään voi kestää neljääkymmentä tuntia viikossa pelkästään Stop–merkkien maalaamiseen, Kalervo väitti. – Oot kuule oikeassa. Siihen kuluu enemmän kuin neljäkymmentä tuntia. Tai siis kuluisi, jos saisi tehdä ylitöitä, mutta ku ei saa. Vittu mä selkä vääränä maalaan näitä kasikulmaisia täällä päivästä toiseen eikä loppua näy. Sä saatana tuut tänne väittämään toista, ku sun helvetin käppyrät jossain prameissa papereissa näyttää toisin. Sellaisilla papereillas voit kuule pyyhkiä persettä, Veikko uhoi. – No niin, rauhoituhan nyt. Minäpä tarkistan asian. Emme ole tehneet vielä päätöstä tästä, minähän vasta kysyin, johtaja totesi ja poistui paikalta. Viikon kuluttua Aimo Mörö saapui Veikon työpisteelle. Hän vaikutti varsin tuhtuneelta. Veikko oli juuri maalaamassa Stop–merkkiä. – Terve Veikko. Anteeksi, että häiritsen, mutta olisi tärkeää asiaa, Aimo aloitti. – Kai sä perkele näät, että mulla on hommat kesken, Veikko ärhenteli. – Näen, mutta tämä on tärkeää, usko huviksesi. – No mikä vittu nyt muka niin tärkeää on? – Meillä oli neuvottelu Romppaisen ja henkilöstöosaston kanssa. Ne aikovat pakottaa sinut maalaamaan muitakin liikennemerkkejä kuin vain stop–kylttejä. – No voi vittujen kevät! Veikko huudahti. – Älä huoli. Me olemme valmiita vaikka lakkoilemaan tämän vuoksi. Tässä on kuitenkin AY–liikkeenkin näkökulmasta tärkeät periaatteet kyseessä. Sinun työsopimukseen on tarkkaan kirjattu, mitkä sinun tehtäväsi ovat, eikä työnantaja voi sellaista mennä muuttamaan yksipuolisesti, Aimo selitti. – No saatanaako niistä teidän lakoista on hyötyä? Minähän siitä vain potkut saan, Veikko totesi. – Sitten me nostamme vielä isomman jutun tästä. Vuodamme koko asian medialle ja firma saa sitä kautta huonon maineen, Aimo puhkui innoissaan. – Entä sitten? Veikko naurahti. – Miten niin? Tuskinpa sentään firma nyt siitä pitäisi. – Kilpikonna Oy:n suurin osakas on valtio. Ja saatana meidän ainoa asiakas on valtio. Vittuako ne välittää maineesta! Ja helvettiäkö mulle siitä hyötyä olisi, jos ne maineen menettäisi. Työtönhän minä olisin silti. Se on perkele yhtä tyhjän kanssa tuo teidän kukkoilu. Ja oonko minä saatana pyytännyt teidän apuanne, häh? Veikko riehaantui. – Rauhoitu nyt! Mehän vain ajattelempa sinun etuasi, Aimo selitti. – Ja vitut! Sua vaan

kiinnostaa saada mainetta lakkokenraalina. Minä en sinun pelinappulaksi suostu. – Mutta sitten firma pakottaa sinut maalaamaan muitakin liikennemerkejä. Sitten sinut alistetaan heidän tahtoonsa. – Voi vittu, siitähän ne mulle palkan maksaa. Sitä paitsi tuliko mielees lainkaan kysyä mitä mieltä minä itte olen? – Sinähän olit Kalervolle sanonut, ettet sinä suostu? Sinähän sanoit hänelle, että Stop–merkkejä tehdään paljon enemmän kuin mitä hän kuvittelee ja sinä itse kuulemma vetosit työsopimukseesi? – Niin sanoin ja tein, mutta se oli silloin se, Veikko naurahti. – Minä en käsitä. Miten sinä yhtäkkiä nyt sitten käänsit takkisi täysin tässä asiassa? – Ihan vain vittuillakseni. Kun aloit kerran hyppimään minun nenilleni. Sinä saatana aloit edustamaan minua ilman lupaani. Sellaista en katso hyvällä. Minä perkele mielummin teen mitä pomo tahtoo. Ja sitä paitsi minua on alkanut vituttamaan nämä perkeleen Stop–merkit. Olispahan vaihtelua, kun sais maalailla välillä vaikka täysin pyöreitä kylttejä. – Ei saatana Veikko! Ei susta ota pirua selville kukaan! Aimo huudahti suuttuneena ja marssi pois paikalta. Kalenterista oli käännetty parin kuukauden lehdet sivuun. Tuure ja Veikko istuivat Kilpikonna Oy:n taukopaikalla. Mikroaaltouunissa lämmitetty kahvi höyrysti Veikon mukissa samalla, kun hän luki lehteä ja poltti Norttia. Tuure söi voisilmäpullaa, jonka vaimo oli edellisenä iltana leiponut. – Otatko pullaa? Mulla olisi tässä vielä pari, Tuure kysyi. – Ostan itte omat pullani, Veikko ärähti. – Mutta tämä olisi ihan kotona leivottua ja tuoretta. Ei tällaisia kaupoista saa, Tuure ilkkui. – Pidä vittu pullas! Aimo Mörö saapui tauolleen. Hän istui kauimmaiseen nurkkaan, mahdollisimman etäälle Veikosta. – Mitäs lakkokenraali, Tuure naurahti. – Montako lakkoa meillä täällä on ollut? Ei yhtään, vaikka periaatteessa syytä olisi ollut, Aimo huokaisi ja tuijotti Veikkoa pahansuovasti. – Vieläkö sinä olet katkera tuolle Veikolle? Tuure ihmetteli. – En minä katkera ole. – Veikko! Etkö sinä voisi antaa Aimolle jonkun hyvän aiheen lakkoiluun, Tuure huudahti ja hymyili ilkkurisesti. – Ja vitut! Veikko ärähti. – Meni heti tunteisiin, Tuure hihitteli. – Olet sinäkin yksi kusipää, Aimo totesi. – Mitäs pahaa minä olen nyt tehnyt? Tuure ihmetteli. – Tahallaan ärsytät muita täällä ja pilaat hyvän työilmapiirin. Kai se Veikko sinuakin ahdistaa, kun Tuure jatkuvasti sinulle vittuilee päivästä toiseen? Aimo kysyi. Tuure hämmästyi Aimon yritystä kalastella Veikkoa puolelleen. – No voi helvetin kevät. Etkö sinä perkele osaa antaa ihmisten olla rauhassa. Tässä Tuuren kanssa ihan rauhassa nautittiin tauosta, niin etkö sinä perkele tule siihen saatana kukkoilemaan. Sinulle pitäisi näyttää oikein läheltä tuollaista Stop–merkkiä, niin tietäisit milloin kannattaa lopettaa, Veikko vaahtosi. – Katohan poikaa. Ei tainnut pelata sinun pussiin tälläkään kertaa, Tuura naureskeli Aimolle. – Haistakaa vittu! Aimo huudahti ja poistui paikalta. Muutaman päivän kuluttua työnjohtaja Kalervo Romppainen oli kutsunut Veikon ja Tuuren koppiinsa. Paikalla oli myös henkilöstöosaston päällikkö Risto Astaloinen sekä yritykseen palkattu vartija Lauri Limppu. Veikko ja Tuure istuutuivat vastapäätä Kalervoa ja Ristoa. Lauri asettui työntekijöiden taakse seisomaan valmiina toimimaan, jos järjestyshäiriöitä sattuisi ilmaantumaan. – Lienee parasta, kun menen suoraan asiaan. Tilanne on sellainen, että Aimo Mörö on tehnyt teistä valituksen työpaikkakiusaamisesta, Kalervo aloitti. – No voi helveti, Tuure manasi. Veikko tuijotti ilmeettömänä Kalervoa suoraan silmiin. – Niin, asia on varsin ikävä. – Ja millähän tavalla me olemme häntä kiusanneet? Tuure kysyi. – Te olette estäneet häntä tekemästä työtään, Kalervo jatkoi. – Tekemästä työtään, Tuure hämmästeli. – Eihän se perkeleen ukko tee mitään? Sehän vain istuu kopissaan ja lukee tessiä, Veikko naurahti. – Sehän on pääluottamusmies, Tuure jatkoi. – Nimenomaan. Hän on pääluottamusmies ja juuri sitä tehtävää te estätte häntä tekemästä, Risto kommentoi. – Nyt en kyllä ymmärrä, Tuure sanoi. – Miten ihmeessä me olemme estäneet häntä tekemästä työtään? – Aimo Mörön kommenttien mukaan hänellä olisi ollut täydet valtuudet järjestää työtaistelu Kilpikonna Oy:n henkilöstön

oikeuksien turvaamiseksi, mutta te olette omalla toiminnallanne estäneet häntä näin toimimasta, Risto jatkoi. – Nyt minun aivot heittää sellaista voltta ettei tosikaan. Ihanko te nyt tosissanne työnantajan edustajana syytätte meitä työpaikkakiusaamisesta sillä perusteella, että emme ole antaneet Aimo Mörölle aiheutta järjestää lakkoa täällä? Tuure ihmetteli. – Niin, tuota... No näin se nyt vain on, Kalervo kakisteli. – No voi vittu. Nyt minä olen nähnyt ja kuullut kaiken, Veikko naurahti. – Eikö teidän pitäisi työnantajan edustajana olla nyt vain tyytyväinen siitä, että mitään lakkoa ei ole järjestetty? Voisin kuvitella, että on Kilpikonna Oy:n etu, että me olemme ihan normaalisti olleet töissä? Tuure kysyi. – Niin. Asiasta keskusteltiin pitkään ja hartaasti managementin kanssa ja lopputulos oli se, että itse asiassa lakko olisi ehkä ollut firman etu myös työnantajan näkökulmasta, Kalervo selitti. – Miten ihmeessä sellainen voisi olla työnantajan etu? Tuure hämmästeli. – No niin nyt vain on, Kalervo selitti. – Emmehän me tietenkään myönnä tällaista, joten me vaadimme liiton edustajan tähän mukaan, Tuure sanoi. – Liiton edustajan? Mutta sehän on Aimo, joka teitä syyttää työpaikkakiusaamisesta, Risto ihmetteli. – Jos ei muita ole. Lain mukaan meillä saa olla oma edustajamme valvomassa meidän etuamme tällaisissa tilanteissa ja meillä on laillisesti valittu pääluottamusmies tätä varten olemassa, Tuure jatkoi. Veikko röhähti nauriin. Myös Lauri miesten takana hihitteli. – Niin. Aivan. Se on tietenkin teidän oikeutenne. Tuota, mitä jos ottaisimme aikalisän ja jatketaan asian tiimoilta huomenna. Minusta tuntuu, että on parempi, jos keskustelemme asiasta vielä Aimon ja myös yrityksemme lakimiehen kanssa, Risto totesi. Tuure ja Veikko poistuivat huoneesta. Kalervo ja Risto jäivät keskustelemaan tilanteesta. Muutaman päivän päästä Kalervo oli käynyt ilmoittamassa Veikolle ja Tuurelle, että kiusaamissyötös oli peruttu. Aimo oli asioita pitkään harkittuaan tullut johtopäätökseen, ettei hän halukaan esittää mitään vaatimuksia. Myös yrityksen johto oli tehnyt päätöksen, jonka mukaan olisi parasta, kun asia painettaisiin villaisella. Seuraavalla viikolla kuitenkin jälleen tapahtui. Veikko ja Tuure istuivat taukopaikalla tuttuun tapaansa. Aimo tuli paikalle hämmästyneen oloisena. – Miten te tähän aikaa taukoa pidätte? Eikös tauko-aika ole vasta tunnin päästä? Aimo ihmetteli. – Perkelettäkös se sulle kuuluu, Veikko ärähti. – Parempi kun painut äkkiä siitä helvettiin, ettei käy köppäsesti. – Rauhoitu Veikko. Muista mitä me sovimme, Tuure sanoi. – Joo. Alkaa vaan vituttaa, kun tuon karpäsen ininän vaan kuuleekin, Veikko manasi. – Mutta oikeasti, mitä tämä tarkoittaa? Aimo ihmetteli. – Me olemme lakossa, Tuure totesi. – Lakossa? Miten te voitte olla lakossa? Enhän minä ole mitään lakkoa pyytänyt, Aimo ihmetteli. – No kun tämä lakko ei kuulukaan sinulle. Tai oikeastaan kuuluu, mutta ei kuitenkaan, Tuure selitti. – Mitä sinä tarkoitat? Aimo kysyi. – Anna olla. Ei tuon herneaivoilla tällaisia ymmärretä, Veikko jatkoi. – Joo, parempi kun nyt vain menet hoitamaan omia hommiasi, Tuure vastasi. – Ette te voi ilman minua järjestää mitään omia lakkoja. Tämähän on liiton vastaista toimintaa. Te olette rikkureita. Pelaatte työnantajan pussiin aivan täysin! Aimo ärähti. Veikko nousi seisaalleen ja otti työkaluliivistään jakoavaimen käteensä. – Nyt vitun kuoppa häivytt siitä ja vähän äkkiä. Aimo ei sanonut enää sanaakaan vaan poistui nopeasti paikalta. Veikko istui takaisin penkille ja sytytti Nortin palamaan. Hetken päästä paikalle saapui Kalervo Romppainen mukanaan Lauri Limppu ja Aimo Mörö. – Päivää. Minä kuulin Aimolta, että te olette kuulemma lakossa, pitääkö tämä paikkansa? Kalervo ihmetteli. – Ja tämä ei ole sitten mikään liiton hyväksymä lakko. Tämä on täysin poikien oma viritys, Aimo hihkui taustalta, mutta hiljensi nopeasti huomattuaan Veikon katsovan Aimoa pahasti. – Niin, tämä on lakko. Me tässä Veikon kanssa tuumattiin, että meidän oikeuksiamme on poljettu, emmekä ole saaneet minkäänlaista hyvitystä, Tuure selitti. – Millä tavalla teidän oikeuksianne on poljettu? Kalervo hämmästeli. – Meitä ensinnäkin syytettiin työpaikkakiusaamisesta täysin perusteettomasti. Syytös kyllä peruttiin,

mutta minkäänlaista anteeksipyyntöä tai korvausta kärsimästämme vääryydestä ei osoitettu. Lisäksi koemme kohtuuttomana sen, että meitä aiheettomasti syyttänyt osapuoli saa jatkaa tässä työyhteisössä täysin vapaasti meidän herjaamistamme ja siten aiheuttaa työnteollemme tuotannollista ja taloudellista haittaa. Työtehomme on kärsinyt selvästi, minkä voi nähdä esimerkiksi tuotannon raporteista. Laskukäyrä osuu selvästi yksiin sen kanssa, milloin tämä pääluottamusmieheksikin tituleerattu agitaattori on meitä solvannut. Korostamme myös, että kyseinen henkilö ei nauti meidän luottamustamme, emmekä me ole missään vaiheessa olleet häntä äänestämässä nykyiseen positioonsa, Tuure perusteli. Veikko katsoi hämmentyneenä Tuurea, koska ei ollut tajunnut puoliakaan siitä, miten mies perusteli lakkoa, mutta oli tyytyväinen, että hän sen teki. Kalervo katsoi myös mietteliäänä miesten päälle. Aimo sen sijaan kihisi raivosta. – Voi perkeleen jätkät minkä teitte. Tajuatteko, että te menetätte työpaikkanne tällaisen vuoksi. Tuollaisia kusipäitä ei tällaisessa firmassa tarvita! Aimo raivosi. – Eikös sinun pitäisi pääluottamusmiehenä puolustaa näiden miesten työpaikkoja? Kalervo kysyi Aimoilta. – Niin. Tuota, kyllähän liitonkin tahtotila on se, että firmalla menee hyvin, koska sehän takaa sitten työpaikat isossa kuvassa. Täytyy nähdä kokonaisuus, Aimo yritti puolustella. Kalervo pudisteli päätään ja poistui paikalta. Hän marssi saman tien omaan huoneeseensa ja soitti toimitusjohtajalle. Muutaman viikon kuluttua taukotuvassa oli rauhallista. Työt jatkuivat entiseen malliin ja liikennemerkkejä maalattiin entistä rivakammassa tahdissa. Veikko poltteli tuttuun tapansa Norttiaan lukien samalla Kalevaa. Tuure saapui kahvimukinsa kanssa ja istahti pöydän äärelle. – Joko Stop-merkit onnistuivat seisauttamaan sinutkin, kun siinä vielä lusmuilet? Tuure kysyi. – Painu vittuun siitä irvailemasta, Veikko ärähti. – Otahan iisisti. Ei se elämä niihin Stop-merkkeihin pysähdy, Tuure hihitti. – Etkö sinä perkele usko, häh? Veikko karjaisi ja puhalsi savut Tuurea kohti. – Kyllä sinun, jos kenen pitäisi tietää, että joskus on vain parempi elämässään seisahtua miettimään, Tuure jatkoi. – Saatanan idiootti, Veikko sanoi ja poistui taukotilasta. Kalervo asteli paikalle valkoinen kypärä lähes häikäisten Tuuren. – Jaa, sekö on Veikolla taas sellainen päivä? – Sellainenhan se, Tuure totesi. – Millainen työilmapiiri on nyt ollut, kun Aimo vaihtoi maisemaa? Kalervo kysyi. – Rauhallinen. Kaikki on yhtä hyvin, kuten ennenkin. – Sepä hyvä, sepä hyvä, Kalervo vastasi tyytyväisen ja poistui paikalta.